

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 430

van **JOHAN DANEN**

datum: 10 maart 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Titularissen hoger onderwijs - Taalvereiste

Onderwijsdecreet XXX bepaalt dat elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel belast met een onderwijsopdracht, dat geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert, de Nederlandse taal moet beheersen op Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen (ERK)-niveau B2.

Verder bepaalt het decreet ook dat het instellingsbestuur voorziet in een verplicht integratietraject dat garandeert dat het personeelslid na 2 jaar minstens de Nederlandse taal beheerst op ERK-niveau A2, dat wordt afgesloten met het vereiste beheersingsniveau op ERK-niveau B2 en dat door het betrokken personeelslid wordt afgerond binnen de 5 jaar na zijn aanstelling of op het moment van zijn benoeming.

In onderwijsdecreet XXXI werd een aantal onduidelijkheden weggewerkt.

1. Het academische milieu is bij uitstek internationaal, waarbij het Engels als voertaal gebruikt wordt.
Hoe zal de minister vermijden dat internationale toppers in een brede boog om Vlaanderen heen lopen omdat ze de taalvereisten die hij oplegt als een bijkomende drempel beschouwen om in Vlaanderen aan de slag te gaan?
2. Vreest de minister niet dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van ons hoger onderwijs?
3. Hoeveel leden van het onderwijzend personeel aan onze hogeronderwijsinstellingen zijn wegens de taalvereiste niet benoemd kunnen worden sinds de invoering van de regelgeving ter zake? Graag een overzicht per hogeronderwijsinstelling.
4. Is er in ontsnappings- en/of uitzonderingsclausules voorzien? Wordt daarvan gebruikgemaakt?
5. Hoeveel leden van het onderwijzend personeel aan onze hogeronderwijsinstellingen zijn wegens de taalvereiste moeten stoppen met doceren sinds de invoering van de regelgeving ter zake? Graag een overzicht per hogeronderwijsinstelling.
6. Is er in ontsnappings- en/of uitzonderingsclausules voorzien? Wordt daarvan gebruikgemaakt?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 430 van 10 maart 2023
van **JOHAN DANEN**

Algemene toelichting bij de vraag

Ik wil eerst graag verwijzen naar het rapport van de regeringscommissarissen 'Een onderzoek van de taalregeling van het academisch en onderwijzend personeel aan de Vlaamse universiteiten en hogescholen' waarvan de recentste editie betrekking heeft op het academiejaar 2020-2021.

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestanden/Taalnazicht%20hoger%20onderwijs%202020-2021.pdf>

Wanneer de regeringscommissarissen opmerkingen maken m.b.t. de toepassing van de taalregeling wordt hier door de hogeronderwijsinstellingen (HOI'en) gevolg aan gegeven. De steekproefcontroles uit het verleden hebben aangetoond dat de HOI'en hier zelf steeds strikter op toezien.

Hierdoor kan er vanaf 2024-2025 overgeschakeld worden op een combinatie van systeemaudits en gerichte steekproefcontroles.

Meer bijzonderheden zijn hierover terug te vinden in de Controlewijzer die de regeringscommissarissen op mijn vraag en samen met de instellingen hebben opgesteld en die dit academiejaar in werking is getreden.

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestanden/Controlewijzer-taalregeling-personeel-onderwijsopdracht-ho.pdf>

1. Internationale toppers zijn perfect in staat om te voldoen aan de verwachtingen die we eveneens stellen aan andere mensen die vanuit het buitenland naar Vlaanderen komen om hier enkele jaren te wonen en te werken. Het is overal ter wereld de normaalste zaak om wat van de voertaal op te pikken als je er langer verblijft. Docenten leven niet in een bubbel met enkel andere buitenlandse docenten: ze leven en bewegen zich in de Vlaamse gemeenschap, en daar doen ze in de praktijk doorgaans zelf (en met plezier) wat inspanningen voor. Zoals ze ook een mondje Spaans spreken als ze in Spanje gaan werken, of Frans als ze enkele jaren lesgeven in Frankrijk. Het gaat hier om bovengemiddeld intelligente mensen, van wie we heel redelijk kunnen verwachten dat ze zonder problemen het bewijs kunnen leveren de onderwijstaal te beheersen op het ERK-niveau C1. Voor docenten in het hoger kunstonderwijs volstaat zelfs ERK-niveau B1. Wat de bestuurstaal betreft, krijgen ze 5 jaar de tijd om hun kennis op het ERK-niveau B2 te bewijzen (cfr. art. II.270, § 2 CHO). Ik heb geen signalen van de instellingen ontvangen dat zij hier op vandaag nog grote problemen mee ondervinden. Omgekeerd kan het trouwens ook niet de bedoeling zijn om personeelsleden en studenten uit te sluiten door het Engels te verheffen tot de enige taal binnen de instelling.
2. Neen. Integendeel. Ik krijg wel signalen dat de kwaliteit van het Nederlands een aandachtspunt is geworden in het hoger onderwijs alsook de algemene talenkennis. Een te eenzijdige blik richting Angelsaksische luik van het wetenschappelijk onderzoek en academisch onderwijs en een te eenzijdige focus op het Engels, kan bovendien wel een dreiging vormen voor de kwaliteit van ons onderwijs. Meertaligheid biedt

bijvoorbeeld voor onderwijs en onderzoek aan hogescholen en universiteiten meer kansen dan eentaligheid met enkel en alleen maar Engels.

3. Hierover heb ik geen numerieke gegevens. De dossiers die de instellingsbesturen op de agenda van de bestuursvergaderingen brengen, worden vanzelfsprekend door de regeringscommissarissen gecontroleerd op hun conformiteit met de regelgeving en zijn in principe in orde.
- 4+6. Een lid van het ZAP (universiteiten) of OP (hogescholen) dat niet voldoet aan de taalvoorwaarden inzake onderwijstaal kan niet structureel verantwoordelijk zijn voor een opleidingsonderdeel. Hij kan wel nog tewerkgesteld worden als niet-structureel verantwoordelijke of bijvoorbeeld belast worden met een onderzoeksopdracht. Ook op gastprofessoren is de taalregeling niet van toepassing.
5. Hierover heb ik geen numerieke gegevens. Indien er in het verleden anomalieën werden vastgesteld, werden die ondertussen door de HOI'en opgelost.